

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

Megjelen hetenként ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési díj:

Öt-hatásos petisorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű... Bélyegdíj: Minden beiktatásért külön...

Előfizetési árak:

Helyben és postán küldve. Egy évre 10 ft. — kr. 1/2 évre 2 ft 50 kr. Fél évre 5 ft. — Egyes szám 10 ft. —

Márczius tizenötödike.

O.) Egy gyász- és egy fénypontot ismerünk Magyarországnak történetéből, márczius 15-ike kelettel.

Undorral fordulunk el egyikőtől. Szent áhitat fogja el keblünket a másiknak emlékére.

Egyik a jogtörés, a zsarnokság vényomaira vezet. A másik a szabadság édenét tárja fel lelkünk előtt.

Azon szomorú emlékeztető időkben, midőn Draskovics Miklós országbíró elmentmondani merészelt az országgyűlésen I. Lipót király azon kívánatának, hogy az ország, az osztrák házból szabad királyválasztási jogát feladja.

A hazai törvényeket lábball tapodá, s hogy az országot rabszolgaságra juttassa, merő gyanúból és Magyarország iránti legyőzhetetlen ellenszenvből szavaztak fogatott el, s az uralkodóház ellen állítólag elkövetett félérségtől ürügye alatt börtönbe vetette és kizárta azokat, kikről tudta, hogy tisztá magyar érzés és a magyar alkotmányi intértörthetetlen ragaszkodás és odaadó hűség vezérelte minden léptökben.

Az 1687-ik évi mártius 15-kén, az idegenekből alakított vértörvényszék és hamis tanúk segédlete mellett, halálra ítélt ártatlan hazafiak végeztettek ki Eperjesen, gyalázatos halállal Karaffa által, ki egyszerre 30 nőhármaszt vett fel államszolgálatba.

Martius 15-kén végeztettek ki az első vértanúk, kiknek nem volt egyéb bűnük, mint az, hogy hazájokat s a magyar alkotmányt háttérrelanul szerették.

Czimmerman Zsigmond, Rauscher Gáspár, Keczer András és Baranyay Ferencz a ma napon lettek a vérszopó tigris áldozataivá.

Először jobbkézük, azután fejök vágott le, majd testök négyfelé tagoltatván a nyílt utcákon szétszóratott.

Fellázad az emberi érzés ezen iszonyú kegyetlenség emlékére, mely csak vadállat által látszik elkövethetőnek.

Idegen, bitorló zsarnokoknak pusztíták a hazát ezen gyászos időkben, hogy rabláncra fűzve a honfiakat, s kigyilkolva a bátrabbakat, Ausztria lábai alá vessék az országot, mely nekik táplálékot adott!

És míg a király tudomást vett az égbekiáltó bűntényről, ezrek fosztattak meg szabadságuktól, vagyonuktól, életüktől.

A Karaffa és társai által készített vérfürdő Magyarország szabadsága, sőt élete megvilágosítására volt berendezve.

A vértanúk ügye az ország ügye volt; s a hon szabadságának alapja volt mélyében megingatva...

Ilyen volt az 1687-ik év mártius 15-ik napja, midőn az eperjesi vérfürdő első táplálékát nyerte a vértanúk gyalázatos kivégzésével!

Mily ellentétben áll ezzel az 1848-ik év mártius tizenötödike! E napon a zsarnokság átkos rendszere megingott bűnsulya alatt.

A magyar szabadság napja újra kiárasztá jótévő sugárait. Az emberi, a polgári, az alkotmányos szabadság újra visszahódította jogait, melyeket a zsarnokság évek során át lekötve tartott.

A szabadság, egyenlőség, testvériség nagy elvei kihirdetettek. Nemzeti önkormányzatunk alapelvei az ország fővárosában ünnepélyesen kiáltatván, a rabszolgaság, a nemzeti megsemmisülés mármár végveszélylyel fenyegetőz gyalázata, az igazság istennőjének öröme, elhárított, s a jogerzet, az öntudat követelményei diadala jutottak.

Megfili a nemzet azóta e napot folyvást, jó és bal szerencsében. A szabadság fája, mely 1848-ban martius 15-kén elültetett, bár azóta több ízben kivágattatott, folyvást terjeszti gyökereit, s kiirthatlan indáival a földben, a föld alatt növekszik erejében, hogy midőn sarjait újra kihajítja, dus lombokká esztessen és terebélylyé nővekedhessék, melynek lombjai alatt az üldözött jog, igazság s tiszta honszerelm és a szabadság minden igaz hive pihenést, megnyugvást találhasson!

Gazdag és szegény ünnepet ül e napon; mert a szabadság bűvereje könnyűvé teszi a szenvedést, s boldoggá a szerencsét!

Szent áhitattal borul le minden jó lélek a szabadság oltára előtt, mit a legtöbb hatalom maga alkotott az emberiség számára!

Csak a gonoszok rettegnek a világságtól, mit a szabadság napjaterjeszt szerzettség, mert a nap fényénél nehezebb bűnt követni el, büntetlenül!

Ujellen a jók, az igazak örvendeznek, ujleltre kelnek a szabadság emlékünnepe.

Mert az emberi jogok, a szabadság maga az isteni kijelentés; melynek igéiben átok és kárthatat van írva a zsarnokokra; üdv és dicsőség a jog és igazság hűveire!

Üljük meg, ünnepeljük meg folyvást martius tizenötödikét!

— A pénzügyi bizottság tegnapelőtti ülésében az eladandó apróbb államférvéségekrol szót kintatás vizsgálatot át. — Ez alkalommal nem volt annyi képviselő jelen, mint az első tárgyalásnál, azonban a már előmírt és kímódott határozat szerint, minden nagyobb jószágok kizárata az eladásból. Az erdélyországi fekvőségek felöl közlelbi információ kivánatát, s addig, míg ez betérjesztetnek, azok eladása felfüggesztet.

— Az osztrályok közöl a 2. 4. 5. 9-ik a tegnapelőtti nyilvános ülés után tüstént a kir. tábla itöl bírái szaporitása felöl szót törvényjavaslatot tárgyalta. A második osztrály nem, — a többi azonban elfogadta a törvényjavaslatot.

— Habietinek és Jirecák az Ellenör távirata szerint, melyet tegnap lapunkban mi is közöltünk, igen hatalmas és erős emberek lehetnek, s a felség rendkívüli előszereztet bírhatják, mert az csakugyan mégis kissé neveseknek teszik előtünk, hogy az új kabinet megbuktatására Andrássy, Lónyay és Beust formalis vérsé daczszövegséget kövöttek.

— Tegnap reggel 7 órákor egy külön vonat szállította Bécsből Budára az udvari genarmenkeket, a lovakat és fogatokat.

— A m. kir. honvédelmi miniszterium Magyar- és Erdélyországi minden törvényhatóságához egy leiratot intézett, melyben a sorozó bizottmányoknak szigorúan meghagyatik, erőlyen oda hatni, hogy az újonckor pontosan elálljanak. A besorozottaknak zászlóaljainkál polgári ruhában kell megjelenni.

— Az V. d. kir. tábla itöl bíráinak szaporitása; — A Svéd-Norvég s az olasz királyságokkal, nemkülömben Franciaországgal a Kozbümettel kiadás; végre a Tümei provisorium eltelebetése folytán szükessége vált póthit tárgyalban beadott törvényjavaslatokat tárgyalván, azok mindegyikét lényegében elfogadta. A központi előadóknál Dezső Szaniszló választott.

— Bécs, márcz. 14. A „N. Fr. Pr. jele” A delegatio egybehívása a közlelbi héten tanácskozás tárgyát képezte a közös hadügy-miniszteriumban, Beust májusra vagy júniusra tartá oportunnak az összehívást; minthogy a közös miniszteriumok egyetértése az országos miniszteriumokkal követni kiltásban van.

— Bécs, márcz. 14. A hitelintézet, Rothschiddelel és Wodianerrel közösen ismét nagyobb mennyiségű magyar vasuti kölcsönt vett át.

— Az emlékkert, és a Csokonai szobor tételmenek rövid vázlata. Debreczenben egy igénytelen társulat ol csendességben és oly szerénységgel, hogy sokan talán létezést sem tudják — nevezetes eredményt vított ki. — Ez az „Emlékkert-társulat.”

— Mint hogy a közönség időrol-időre segitette a társulatot munkálkodásában; tartozik az emlékkert-társulat saját kebelén kívül is, a mindig áldozatkész közönséget munkálkodásáról értesiteni.

— Az emlékkert-társulat 1861. szept. 15-én alakult. Az eszmét erre azon kezdeményezés szolgáltatta, hogy egyesek meginditák az adakozást a Csokonai Vitéz Mihálynak emelendő emlékszoborra, s a szobor helyül a nagy templom és főiskola közti tér szemellett ki.

— Mint hogy a tér díszleten és szabálytalan volt, ezt csak úgy lehetett a szobor melő helyül átalakítani, — ha ott kert rendezték be.

— Egyidejűleg folyt a gyűjtés egy másik emlékre, mely az 1840-diki augusztus 2-kán Debreczen alatt az orosz sereg által, a honvéd-egyes ellen vított véres csata vértanúit megörökítte.

— Valószínűleg tünt fel, hogy a halás maradvék, most vagy később más emlékeket is fog emelni.

— Az emlékkert-társulat tehát azon czéllal alakult, hogy saját pénzéből, és a közönség hozzájárulásával oly díszes helyet készítsen el, melyben a megindított két, — s a későbbben ezen városban magokat a haza, és tudományok körül kitüntetett nagy férfiaknak emelendő emlékek is felállitathassanak.

— Így jött létre előbb a nagy templom és főiskola közti nagyobb, és azután a kisebb kert. — Mindkettő remek a maga nemében. A kisebbikben csupán akácok vannak, de az ákácoknak minden eddig létező fajai, több mint 50 féle.

— Hadd menjenek a kocsnába, mi pedig kérjük az olvasót, hogy minket Preller ur lakására kísérjen. Egy sötét kamrácskában találjuk most őt, melyet dolgozó szobájának nevez.

— Egy asztal mellett ül, s vele szemben Hohann Hermann. A mellettük levő asztalkán számos palackok, s néhány pohár van, s több bélyegzett papír, olyanok a milyenek már sok családót és nagy házat megoktattak.

— Hallgatva tekintettek magok elébe, az úgynök mosolygott, s nehé arany lánczával játszott, vendége arca ki volt pirulva, a minek oka részint a belső felindulás, részint a nagy mértékben élvezett szeszese tilt lehetett.

— Szemei merevek és fénytelenek, ruhái kopottak és pécsetések, s egész alakja azon reményvesztett egyénekre emlékeztetett, kik a duna partján a habokkal szoktak kaczerkódni.

— „Igyék uram, igyék!” szölgelt meg hosszabb szünet után az úgynök, ismét megtöltve a poharakat. „Kábítsa el magát. E palackban a leleds legjobb törreza buzog.”

postá. 13. Andrassy, Beust, ...

márczius 12. Thiers ...

márczius 13-kán. A ...

márczius 13-kán. A ...

márczius 13-kán. A ...

márczius 13-kán. A ...

márczius 13-kán. A ...

márczius 13-kán. A ...

márczius 13-kán. A ...

márczius 13-kán. A ...

márczius 13-kán. A ...

márczius 13-kán. A ...

márczius 13-kán. A ...

márczius 13-kán. A ...

márczius 13-kán. A ...

márczius 13-kán. A ...

márczius 13-kán. A ...

márczius 13-kán. A ...

márczius 13-kán. A ...

márczius 13-kán. A ...

márczius 13-kán. A ...

márczius 13-kán. A ...

márczius 13-kán. A ...

márczius 13-kán. A ...

márczius 13-kán. A ...

márczius 13-kán. A ...

márczius 13-kán. A ...

márczius 13-kán. A ...

márczius 13-kán. A ...

hogyan a szaralástól mindenkit megkíméljen, s az önként ajánlott jó tételményt tartsa legbecesebbnek.

Az alap lerakása azonnal megkezdetik.

A pályaművek beadására felhívást tett határidő, folyó évi augusztus 1-re végleges kitűzést, azon önként folyó fontarással, hogy a pályadíj csak valódi becses bíró munkára adatik ki.

Kelt az emlékkert-társulat választmányának Debreczenben 1871. márcz. 11. tartott üléséből.

Sombory Imre udvari tanácsos, elnök. Tóth Antal, jegyző és pénztárnok.

Külföld.

A nemzetőrök létszáma Párisban lassankint békes bevezetésé felé közeleg. — Az ügyüket a lázadók már átadták, s nem sokára a puskákkal is ugyanaz történik. Rövid időn belül a rend lesz Párisban, a mikor aztán a nemzetgyűlés bátran költözhetik oda.

Az egészségi állapot naponta javul. A németek elleni gyűlölet pedig járványos betegség nyomán nagy intenzitással terjed. A párisi börtén is alakult egy szövetség, s ez a német értékpapírokat nem fogadják el, sem német számlára nem dolgozik. A habóru előtt 70-80 ezer német volt az iródlakban és gyárakban elfoglalt, s ezek voltak a legjobb, legmegbízhatóbb egységek, s a legelső helyekre alkalmazták, s most a midőn állomásokon jelennek meg, durván visszatartották. Az Institut és az Academie francais is kinyilatkoztatták, hogy nem választanak többé német levelező tagokat, s a most meglevőket is elbocsátják. Egy egész új kávéház a Malherbes Boulevardon, melynek tulajdonosa német, egészen össze romboltatott.

Petersburgból Oroszországnak Ausztria és Magyarország iránti viszonyáról írják: „Mióta a békeelőzetek ratificáltak, a csári, magyar, orosz, s miniszteri körökben ép oly nagy barátság mutatnak Ausztria és Magyarország iránt, mint a porosz barátsággal. Sok a közönség közt is terjesztési akarják ezen barátságos érzületet. Ez a porosz és osztrák-magyar egyetértésnek visszahatása, mely egyetértést a béke végleges megkötése után Oroszország szívesen „szent szövetség”-kiterjeszt. Oroszország a két szövetség államának szívesen nyújtana segítséget a reactionarius belpolitikához, mert azt reméli, hogy a zavarosban leginkább halálra, Gorcsakoff herceg nem régiben egy társaságban azon megjegyzést tette, hogy nem bírja fellegni miképen beszélhetnének Ausztria és Magyarországnak jorosz igazságokról, hiszen az igen politikailag eljárás volna, mert Oroszországnak egy erős Ausztria és Magyarországban van szívese, s szívesen egyetértést ajánl az államnak. — Egyes pánszlávok agitatívójárt Oroszországnak nem lehet felőlés, ezeket a kormány lehetleg perhorrescálja.

Berlin, márcz. 13. A „Kr. Ztg.” erősen kétségbe vonja azon közlést, mintha Weissenburg Bajországnak adalnék. Honnól jelentik 12, hogy a koronaherceg 11-én oda érkezett és maradt.

London, márcz. 13. A „Daily News” jeleníti, hogy Brogie herceg tegnapig még nem kapott utasításokat, hogy a mai ülésen megjelenjen. A „Standard” megjegyzi, hogy a Napoleon közeli ideérkezéstől szóló hírt; minthogy neki még nem adták tudatára fogságának megszűnését; az sem bizonyos, hogy Angolországba fogja menni.

Zürich, márcz. 13. A „Neue Zür. Ztg.” jeleníti: A szövetségi csapatok tegnap ideérkeztek. Az elfogottak legnagyobb részét volt javítóházi fegyvereket, dologtalanok és félrevezetett munkások. A vizsgálat folyamatosan van. További kihágásoktól nem igen lehet félni. A cantoni tanács összeült.

London, márcz. 13. Granville és Enfield a két házban következő közlést tették: A Pontus-konferencia tagjai beleértve a francia képviselőt is, ma írták alá a szerződéseket. E szerint a Pontus semlegesítésére vonatkozó záradékok eljuttatottak; a szultánnak a Dardanellák és Bosporus elzárására vonatkozó eddigi korlátozásai a módosítottak, hogy a Porta azokat a baráti hatalmak hadihajói előtt béke idején is felnyithatja, ha ezt a párisi szerződés kérésétől tekintet nélkül szükségesnek találja.

A szerződés elhatározta, hogy a dunai birodalmat tovább 12 évre állandó fejjel, s a semlegesre vonatkozólag létesített vagy még létesítendő munkálatokat megteendő. A Porta, mint területi hatalom, fenntartja magának azon jogot, hogy a Dunára egy hadihajót küldhessen. A konferencia aláírta a zárjegyzőkönyvet, melynek értelmében egy hatalomnak sem szabad a szerződést egyoldalúan megbontani vagy módosítani. A konferencia holnap formális zárulást tartandó.

UJDONSÁGOK.

* A francia sebesültek részére Békési Mari kiasszony gyűjtött 5 frt 50 kr. Ehez járultak Balogh Mari 50 kr. Szombathi Mária 50 kr. Agoston Zs. és Juliska 1 frt. K. Körmenyi Zsófia 50 kr. K. L. 50 kr. Kállai Mari 1 frt. Gy. 50 kr. Nyiri Irma 50 kr. Gyulay Eszti 50 kr. E szerint a főösszeg lesz: 622 frt 28 kr. 1 db 20 frankos arany, 1 db porosz tallér, 1 frtos tallér és 1 ezüst huszas.

* A Csokonai-szobor ügyében az emlékkert-társulat részéről közzétett fönnbbi felhívásra figyelemztettük t. olvasóinkat; s felhívjuk a közügy érdekében, hogy a nemes cédra teendő adakozás és gyűjtés körül minél nagyobb buzgalmat sziveskedjenek kifejtetni.

* A lövönatu vasut tárgyában tegnap tartott tanácskozmány azon városi küldöttség részéről, mely a Keresztvárosi Antal volt városi főmérnök tervének megvizsgálására s vélemenyadásra nevezett ki. Végleges megállapodás ugyan nem jött létre; hanem örméllmentelenül annyit, hogy a lövönatu vasut létrejövésé iránt biztosítottok látnak azon ajánlatokból, melyek társulatok részéről tettek s azon kiállításokból, melyek szakértők részéről indokoltva terjesztettek elő.

* A debreczeni István-gözmalom társulat által építetett új malom már megkezdte működését; s így az új részvények után is osztalékra van kilátás jövőre.

* Megjelent s beküldött szerkesztőségünk: „Népszereplő” táviratának, különösen táviratú megállomások számára. — Szerkesztette, s kiadta magyar nyelven „Donath Lajos” budai m. kir. távirati főnök. Debreczen. Nyomatott a város könyvnyomdájában. 1871. A máj 89 nagy 8 rétlapon XV. fejezetben tárgyalja igen világosan és érthetően s táviratú tudományát s XIII. rajzlap van hozzá mellékelve. Magyar nyelven ez az első e nembeli szakmunka, s mint ilyen érdekes és hasznos. Ajánljuk nem csak a szakemberek, hanem mindazok figyelmébe, kiket a táviratú tan. korunk e nagy vívmánya érdekli. Ára...? Kapható minden könyvkereskedésben.

* Operai újdonság az idei színdarabok bajosan for színpadunkon megfordulni, pedig bizony bizony nem ártana már, ha a játékosrend és tekintetben is elénkittetnek. No de reméljük, sőt hisszük, hogy jövőre az igényünknek elég leend vére, csak azt jegyezzük meg, hogy jó volna, ha az igazgatóság idejében gondolkodnék, minő dalimvet szerezzen meg, az előkészületek korai megtétele végett.

* Argyl és Tünder Ilona előadása alkalmával egyik szereplőnek véletlenül egészségi változása történt, mit is egy másik szereplő a színpadról kijelentett, elnézést kérve azon egyéniség játéka iránt a közönségtől. Ohajtanók, ha az ily kijelentések ne jelmezes szereplő végeznék jövőre, mert így az illusio nem kis mérvben szenved.

* A növényi árva részére a gyűjtőadók kívannak már téve Kubinyi K. Gerély Filipp és Szepesi Antal arak kereskedésinél, a Takarékpénztárnál, a kereskedelmi és iparbanknál a Polgári körben. Még engedélyt remél az elnököt nyerni a polgári casinóban és gözmalmi raktárban is. Ez egybegyűjtést a befolyt összegekre nézve Steinfeld Ida kiasszony vállalta el. Még egyszer a közönség figyelmébe ajánljuk a 10 kros gyűjtés ügyét.

* A lapunk közgazdasági rovatában Békési László tanár tollából folyó közgazdasági cikkek felbe szakasztása iránt több oldalról hozzászólások érkeztek, ezennel tudatjuk, hogy az illető cikkek el nem évülhető tartalommal bírván, az mostanában több — az időhöz közt érdeklődéssel bíró cikkek összehalmozása folytán maradt felbe, azonban mielőtt a tárgyalomaz kissé oszlani fog, a jeles cikkek közlését folytatjuk.

* A Tamassy Ödön fele gyógytárat Örvényi Ottó okleveles gyógyszerész, Örvényi Vilmos főiskolai tanár jels készültéig fia vette meg, s azt nem sokára át is vevendi.

— Városunk és környékének felől egy német gazdasági lapban, a Karlsruhban (bádeni nagyhercegség) megjelenő „Wochenblatt des landwirtschaftlichen Vereines” 42-ik számában hosszabb tudósítást olvasunk „Dr. Mayer Adolf” tollából. E gazdasági tavaly beutazta Magyarországot, s városunkban is megfordult, s itt a gazdasági tanintézetet, s a Hortobágyi pusztát meglátogatta, s kimerítően írja le, — iteni élményeit. Érdekesnek tartjuk e leírás egy némely pontját kivonatolva közölni: „A vaspályát Debreczenben hagytam el, mely jelentékeny város s 39° keleti hosszúságon tul, s nem messze van az erdélyi határtól. Van ott egy magasabb gazdasági tanintézet, a annak igazgatójához Tormay urhoz Bécseől ajánló levelem volt. — A magyar városok építkezése és kinézése, jellemző az ottani gazdálkodási módra. A mint D. be értem, azt hittem,

hogyan kis városba jutok, mert a házak alacsony terjedelmes építkezési módja, a lakosok falusias (?) kinézése egy vagyonos kis város benyomását tették rám.

Mennyire elbámultam tehát, a midőn hallottam, hogy e városnak 60000 lakosa van, (csak Vannak falvak, melyek 10 ezer lakossal is bírnak. E nagy népesség oka abban keresendő, hogy a nagyobb számban való egyesülésben találtak oltalmat a lakosok a régebben az országban kóborló rabló és cigánybandák ellen. (Ejnye doktor ur, ugyan kiutelte őnt fel?) — Az idegenszerű viselt mellett leginkább feltűnt az, hogy a szeker elébe 4-5 lovat befognak (ugy látszik a doktor a mi debreczeni gazdáink 7-8-as fogatit nem látta), s a magyar paraszt annyira hozzá van szokva a kocsi járáshoz, hogy a gyaloglás csaknem elfelejt. Tormay ur, kihez ajánlja voltam valdó nyugoti (nem ment rá tollunk, hogy az erdeiben használt s általunk valódnak is ismert „német” kifejezést alkalmazzuk) tudományát és társadalmi műveltségét bir, s a melletti járatos minden lovművészetekben. Általában a közép és magasabb osztályok Magyarországon német műveltséggel bírnak (ne mondja máro), — s azon állítás, hogy a magyar ellenék a német cultura iránt ellenséges indulattal viseltetik, hamis, — mert az csak a német gyámokdásnak elkeseredett ellensége. A gazdasági tanintézet berendezése oda mutat, hogy az országban a gazdaságat emlelére mindent elkövetnek, a mint azt M. Örván is láttam, de a mely félig-meddig még mindig német (?) tanintézet. — T. urral kikocsiztam a Hortobágyra s utközben bámulva láttam a roppant trágyát használatlanul heverni, s ez itt többnyire az agyagos gödrök betöltésére fordítatik. Különbö egy némely helyütt negyészói téglákkal alakítva tüzelőszert használják. — Szól aztán az iró meg a magyar fatomogánáról a déli bábrol, a sikszózádmányokról, stb. A forda 17 évre van a jó termő néhez földön beosztva s soványabb földön 9 évre, s a trágyázás és fordítan csak egyszer fordul elő. Csoda, hogy a föld ezt az észszerűtlen gazdálkodást kibírja. Itt aztán szerző a magyar gazdálkodási rendszer mélyebb birálgatásába bocsátkozik, s hogy nem sok jót mond felölle; azt az eddigiekből gondolhatja az olvasó.

* Jó gyomra van. J. D. lakatosmester egy fiatal segédje pár nap előtt fogadástól este 2 font kenyert, s utána 20 drb két krajczáros sennel evett meg 3/4 óra alatt, s megivott rá két itezo hideg vizet. — Ugy látszik struccgyomra van, mert semmi baja nem lett utána.

(D-ü.) Sürgönyforgalom. Mart. 13-án 1871. A pénztárnál felvetett sürgöny 62 drb megkezdett és kézbesített 67 drb, felvett 210 drb. kiadott 210 drb, összesen 549 drb. Márczius 14. Felvetett 72 drb, megkezdett és kézbesített 68 drb, felvett 302 drb, kiadott 302 drb, össz. 744 drb.

Országgyűlési tudósítás. A képv.-ház ülése márt. 14.

Elnök Perczel Béla 1/10 órákor nyitja meg az ülést. Jegyző Bujanovics Sándor. A kormány részéről jelen van Pauler, Horváth B. A tegnapi ülés jegyzőkönyve hitelesített. Patrubányi Gergely benyújtja Felső-Fehérmege közönsége kérvényét, melyben Bükös közönsége egyes bíróság felállítását és annak, valamint a megye egész területének Erzsébet városban felállítását törvényekhez való csatolását kéri. — A kérvényi bizottsághoz utasították.

László Ádám következő határozati javaslatot ad be. Tekintve, hogy a m. keleti vasut érdekében tett több rendbeli interpelláció adott általános feleletet a közl. miniszternek a fölmerült akadályok elhárítására nézve teljesen kielégítőnek nem vétehetőnek;

Tekintve továbbá, hogy ezen vasuti hálózatnak mielőbb kiegészítése főleg az erdélyi részek kereskedelmi, ipar és gazdasági érdekei fejlesztésére kiváló befolyást gyakorolván, a kormány elözlathatán figyelmét igényli;

Tekintve végül, hogy a törvényhozó testület szintén hivata van az a tárgyban alkotott törvény végrehajtása fölött örködni, és a netalán közbejött akadályok megszüntetése iránt egyelre sen intézkedni;

Mondja ki a képviselőház határozatilag, hogy a közm. és közl. miniszter ur a magyar keleti vasut kiegészítését az 1868. 45 t. c. értelmében a lehető akadályok elhárításával legnagyobb erővel fogatosítani felelős kötelességnek ismerje.

Ki fog nyomatni. Madarász József következő kérdést intéz a közmunka és közlekedési miniszterhez. Van-e miniszter azon helyzetben, hogy a Debreczen-Szatmár vasutvonal megnyitásának biztos határidejét tudhatná?

Azon esetben, ha az érintett vonalnak egészben megnyitása több hónapon át gát latának, mind a termelők, mind a kereskedelem érdekeinek részbeni megnyugtató és tekintetbe vételével hajlandó-e a miniszter eszközölni azt, hogy a Debreczen-Nagy-Károlyi vonal minél előbb adassék át a közforgalomnak; — és ha erre hajlandó, megnyugtathatja-e az érdekelteket, a megnyitás biztos határidejének tudatásával? — Közlöttni fog a miniszterrel.

Következik a napirend: a p. ü. bizottság jelentése.

Szél Kálmán bejelent a p. ü. bizottság jelentését az államjavarok eladása, új ország-ház építése és a pesti önkényes tüzoltó-egylet által beadott kérvény tárgyában; kéri ezeknek, különösen az államjavarok eladására vonatkozó jelentés sürgős kinyomtatását. — Ez utóbbi kinyomtatás még ma szetosztatik és holnapra napirendre tűztetik.

Elnök holnap 12 órára hívja össze az ülést. Ülés vége 1/10 órákor.

Fővárosi értesítő. * A z a k a d e m i a i üléstermébe a napokban helyezték be azt a négy szép tüköpet, melyeket Ligeti festett, kettőt Kubinyi Ferenc megrendelésére, kettőt pedig bold. Eötvös József megbízásából. E képek a trencsényi József, Bicsóváralját, a Balaton és a kárpátok látképét ábrázolják.

* A z a k a d e m i a I I I. osztályának közlebb tartott ülésén Jurányi Lajos értekezett az odogonium diplomáról s a nemzeti folyamokról a moszatnál. Második értekezett Than Károly volt, ki vegytani közleményeket terjesztett elő.

* A z a k a d e m i a i d e i 100 aranyos vigjátékpályáztál „A szivelen” című vigjátéktalálattól legkorrektebbnek. Az eredménye a hó végén fog kihirdettni.

* Huber Károlyi közlebb nyújtott be a nemzeti színházhoz egy 1 felvonásos vígj. operát, melynek a szövegét Felekiné asszony írta.

* Berczik Árpád „Közügyek” című 1 felvonásos vigjátékát tegnapelőtt adták a nemzeti színpadon s a közönség elég jól fogadta az újdonságot.

* B a z á r t f o g n a k r e n d e z n i a r e d o u t h a n a r z i v k a r o s u l t a k r e z s z e r e m a r c s 30-ikán s apr. 2-án járják be. Hölgyek fognak árulni.

* R e m é n y i E d e m a r c s 17-ikén és 22-ikén hangversenyeiket fog tartani a redoutban.

* „1849-1869” vagyis a kényuralom ellenes mozgalmak története, az Asbóth-család jogfolyásai nyomán. Ez lesz címe egy igen becses könyvnek, mely Ráth Mór kiadásában fog megjelenni.

* E g y h ö l g y s z á l t m e g a n a p o k b a n Pesten egyik vadeglyben, s három varrónó után nézetett, kiket szeretett volna győri varrónélete számára felfogni. Azonban kislit, hogy a hölgy nem győri, hanem oszesszi, ki Törökországba akarta szállítani a szerencsétlen leányokat, kik már a varrónói szerződést alá is írták. A rendőrség a büntető törvényeknek szolgáltatta át a lélekűfár nőt.

Belföldi hírek. * A győri színházban nem sokára Molnár György fog vendégszerepelni, először a hó 28-ikán lép fel „Coriolán”-ban.

* A z e g e z o r s z á g b a n t e m e r k e d s o k b a j t o k n o k a n a z a r e n u s o k a h a t ó s á g o k n a k, a z a z a l, h o g y g e r m e k e i k e t n e m k e r e s z t e l t e t i k m e g, m i u t á n s e m e g y h á z i l a g, n e m p o l g á r i l a g n e m l e p n e k h á z s z á g r a.

* A t i s z a s z á b á l y o z á s i t á r s u l a t E n d r e A n d r o m e r k ö t v a l a s z t o t t a m e g m e r n ö k e i l F e l d g y h á z a r o l.

* G y ö r ö t t „h i t e l é s z a l o g i n t e z e t” a l a k u l a t, a t á r s u l a t e l é n d e r e k g y ö r i p o l g á r o k á l l a n a k.

* K o l o z s v á r o t t m u l t s z o m b a t o n a s z i n h á z b a n ü n n e p l e v e s e l o d á s t a r t a t o t t a z o t t a n i o r s z á g o s n e m z e t i s z i n h á z m e g n y i t á s a 50-ik é v f o r d u l a t i n a p j á n a k e m l e k e i l; (a z e l s o e l o d á s 1871 márcz. 11-én volt), a p r o l o g o t S z á s z G e r ő írta.

* A t i h a n y i a p á t s á g r a s z o m o r u v á d a t e m l e k, u r a d a l m á b a n 15-20 e s l é d - g y e r m e k v a n, k i k n e m r e s z e s l i n e k o k t a t á s a b a n. A g a z d a j ö v e d e l e m b o l p e d i g e z k i t e l e k.

* K o l o z s v á r o t t a s z i n h á z 50 é v e s j u b i l e u m a p r i l 1. s 2-án d i s z e l o d á s a l ü n n e p e l t e t i k m e g, a z i r ő i k ö r ö k b o l l e f o g n a k r á n d u l n i A r a n y, J ó k a i, C s e r n a t o n y, T ó t h K á l m á n, S z á s z K á r o l y, s a t.

* N e m e s l e l k ü s e g. V e s z p r e m b e l t t a r t o t t a k a f r a n c i á k j a v á r a, s j ö v e d e l m e z e t e z e r f r o t s 20 f r a n k o t.

* T e m e s v á r t L e n a u n é m e t k ö l t ö n e k e m l e k s z o r t s z á n d é k o z n a k e m l n i; e c é l r a

már egy jótékony előadás 500 frtot jövedelmezett.

* N e m j ó k ö t t e l l e l j á t s z a n i. — E g e r s e g e n 4 k i s f u z i v á n y o s d i t j á t s z v a n, e g y t á r s u l a t „k ö t l a l i h a l a l r a” í t e t t e k. R a j a a z i t e l t v e g r e i s h a j t a t o t t, s a z o d a s i e t t o k l é k m á r c s a k g y e r m e k ö k h o l t t e t e m t t a l á t t á k.

* V a n ö r ö m P o z s o n y b a n, a z e l s o m i t r a i l l e u s m e g e r k e z t s o k a n h a n u l j á k.

Ujabb hírek. Debreczen. A márt. 15-ki szabadság-emlékünnepély városunkban ma ismét megtartott. A lelkes tanuló ifjúság, mint másszor, most is márt. u. 3 órákor tömegesen zászló alatt sorakozva indult az 1849-ki csatában elhullt hős honvédek sírházhoz. Az 1848-9-ki honvédek közül is sokan saját zászlójuk alatt csatlakoztak a menethez, mely a minden oldalról összesereglett néppel együtt nagyszerű látványt mutatott. A sínál a tanuló ifjúság hazafias dalok énekése és szavalatok által emelte az ünnepély magasztosságát, miről holnap részletesebb közleményt hozunk.

Berlin, márcz. 14. A császár tegeste Nancyba érkezett és még ma tovább utazik Metzbe. Azon kérdést illetőleg, hogy megemissmitelték tekintet-e a francia kormány a németek kiutasítására vonatkozó rendeletet, Thiers távollétében Favre magának 48 órá megmondási időt kért.

Prága, márczius 14. A kihágások az egyetemen ma folytatták: sőtben elfogattak.

Berlin, márczius 14. A béke végleges megkötése után Armin követel meg Párisba; a római követi állomás betöltetlen marad.

London, márcz. 14. Az orosz köcsőre roppant tuljegyések történtek.

Bécs, márcz. 14. A „N. fr. Pr. irja: Andrassy tegnap a császár fogadta; ki jelentette, hogy Magyarország az osztrák ügyekbe, azonban a kiegyezés folytán érdekében van, hogy az alkotmányos intézmények Ausztriában fenntartassanak. — Ha a Hohenwarth miniszterium a reichsrath felakarja oszlani, Magyarországnak követelnie kell, hogy azonnal új választások rendezésnek el, miután a delegációk legközebb júniusban össze kell ülnök. Ó Andrassy, késszebb visszalépni, semhogy a magyar országgyűlés elő meg egyszer elkésvé tegye a budget-előterjesztést. A császár válasza még ismeretlen. — A hangulat igen komoly. — A császár holnap Budára megy.

A „Debreczen” erletti MAGANTAVIRATAL. Berlin, márcz. 14. Tekintettel a franciaországi állapotokra és hangulatra elrendeltetett, hogy a nemzetiség kivételével minden rendelkezés alatti német hadsereg francia földön marad.

Páris, márcz. 14. Az igazgató Bellevilleben ismét növekedőben van. Falragasok felkelése szőlítják fel a csapatokat.

München, márcz. 14. A kormány visszautasította azon ajánlatot, hogy az elsázi területet a saját Pfalzba bekebelezze.

Bécs, márcz. 15. A centralista lapok nincsenek melegegvedve a tegnapi felelettel, melyet a miniszter a német győzelem ünnepek eltitása kérdésében adott.

KÖZGAZDÁSZAT. (e) Debreczen, márcz. 14-iki alsó és felső piaci árak. 1 mérő buza 4.50,—, 5.—, 1 m. kétszeres 3.50—4.—, 1 m. rozs 3.10—3.20, 1 m. árpa 2.—2.10, 1 m. zab 2.10,—2.20, 1 m. tengeri 2.20,—2.40, 1 m. köles 2.30,—2.50, 1 m. köleskása 4.40, 1 zsák burgonya 2.20, 1 mázsa szalonna 27—28 rikkáb esetben 29 frt, 1 m. háj 30—31—32 frt. A baromvásár nagy és élénk volt, szarvasmarha, egy ló, sok adott el.

Az idő borult, esőre áll.

Távirati tudósítás a bécsi tőzsdéről márt. 15-ről. Arany . . . 5 frt 87 kr. | Ezüst . . . 122 frt 55 kr. Felelős szerk. és kiadomajdonos: OLAH KAROLY.

H I R D E T É S E K.

Kiadó lak.

Nagy-uj utcán az 1601. sz. háznál 3 szoba, konyha, kamara, s udvarban pünkösztől kiadó; értekezhetni ugyan ott.

A legelegánsabb férfi és gyermek disz- és utazóruhák Magyarországon 3 legnagyobb férfiruha-raktárában Grünbaum és Weiner magy. kir. udv. szabókrál Pesten. I. Deák-téren az ev. templom átellenében. II. Hatvani-utca és országút szejletén, a Zrinyi kávéház átellenében. III. A régi színházterem levő bazárban, a „Magyar király” című szalonda átellenében. Megrendelések a legpontosabban teljesíttetnek. Testhez nem jól álló ruhák kicseréltetnek! 80 3-3

Eladó Venyigék.

A Karap Sá dor-féle sétakerti szőlőből a lilótrónál a metszőkor és metszés után a legnemesebb fajú asztali szőlő, porhajás u. m. passzattuti vegyes maskotály és veres veszők megrendelhetők és kaphatók.

Ormós Gábor fűszer kereskedő. 99 8-10

Haszonbér.

Szabolcs megye Csege községe határában a cseresepi birtokból 1200 hold jó minőségű szántó földből, kaszálós és legelőből álló birtokrész folyó év márczius 19-től bére kiadó.

A feltétel k iránt értekezhetni a birtok gazdatisztól: él Csegén. 83 10-

August Walzel magkereskedése

Bécsben Kärnthner-strasse 25. sz. gazdasági, mezél, fű, erdel és főzelek magvak a legjobb minőségben, melyek csirképességeért kezesség vállalatik ezennel mindenkinek ajánlatnak. Minél tömegesebb megrendelést kérünk. Az árak nálam oly jutányosok, hogy azokkal senki nem versenyezhet, így a nálam vásárlás kifizeti magát. 90 3-8

A biharmegyei kereskedelmi-, ipar- és terményhitelbank N.-Váradon

fizet betételeknél pénztárjegyekre 8 napi felmondás mellett 4 1/2% 14 " " " 5 " 30 " " " 6 " betételeknél könyvecskékre 1 havi felmondásnál 6% 3 " " " 7% kamatot. A pénztári jegyek Nagy-váradon a bankpénztáránál. Pesten az angol-magyar banknál és Bécsben az angol-osztrák banknál is beváltaknak. Vidéki jegyek, bérmentve érkezett betételekről szóló pénztári jegyek vagy betéti könyvecské a t. feleknél bérmentve elküldetnek. 94 4-4